

Petr Sikula a spolupráce s StB

Již během vernisáže výstavy Petra Sikuly ve Fotografické galerii Fiducia v roce 2021 jsem se jako její kurátor setkal ze strany několika ostravských návštěvníků s překvapivými reakcemi, zmiňujícími autorovu údajnou spolupráci se Státní Bezpečností v průběhu normalizace.

Pro projekt PanelOVA, v němž hraje Sikulova profesionálně odvedená a historicky nedocenitelná fotografická práce ústřední roli, jsem se pokusil tuto otázku probrat přímo s autorem, bez zbytečného mezigeneračního moralizování a se snahou o maximální míru pochopení včetně průzkumu dostupných dobových pramenů v Archivu bezpečnostních složek.

Již v letech 1976 – 1977 byl Petr Sikula ze strany StB pasivně „prověřovanou osobou“ z důvodů svých styků s některými emigranty a kvůli častým cestám do kapitalistických států. V letech 1980 – 1982 byl veden jako „kandidát tajné spolupráce“ a z těchto důvodů byl několikrát preventivně vyslýchán ohledně svých zahraničních cest. Vázací akt podepsal po dlouhém váhání (které protokol výslovně zmiňuje) dne 18. 8. 1983, krátce před svojí cestou do Japonska s Čedokem, a jako „tajný spolupracovník“ pak s StB spolupracoval v letech 1983 – 1989. Jeho hlavním úkolem bylo dle pouze fragmentálně dochovaného spisu podávat zprávy o dalších účastnících zájezdů do kapitalistické ciziny, postupně byl ovšem ze strany StB dotazován i na řadu svých spolupracovníků a přátel.

V následujících šesti letech údajně proběhlo dle dochovaných záznamů StB „celkem 60 schůzek“, na kterých Sikula předal „69 převážně informativních zpráv“. Jak uvádí dochovaný signální spis, „žádná z předaných zpráv nebyla signálem StB hodnoty, nebyla zavedena žádná akce, provedena realizace, PVO či vyhlášena výstraha.“ Od konce roku 1987 Sikula dle spisu „začal ke spolupráci přistupovat povrchně“ a vymlouval se na špatnou paměť a nespavost. StB spolupráci se Sikulou ukončila samovolně v lednu 1989, naprostá většina spisu byla poté skartována.

Petr Sikula dnes spolupráci přiznává s tím, že celé věci od počátku lituje. „**Nedokázal jsem se v danou chvíli správně rozhodnout ve strachu o svoji existenční a pracovní pozici. Ale během své tajné spolupráce jsem se snažil nikomu nezpůsobit žádnou vědomou a přímou újmu.**“

Pavel Vančát, kurátor projektu PanelOVA